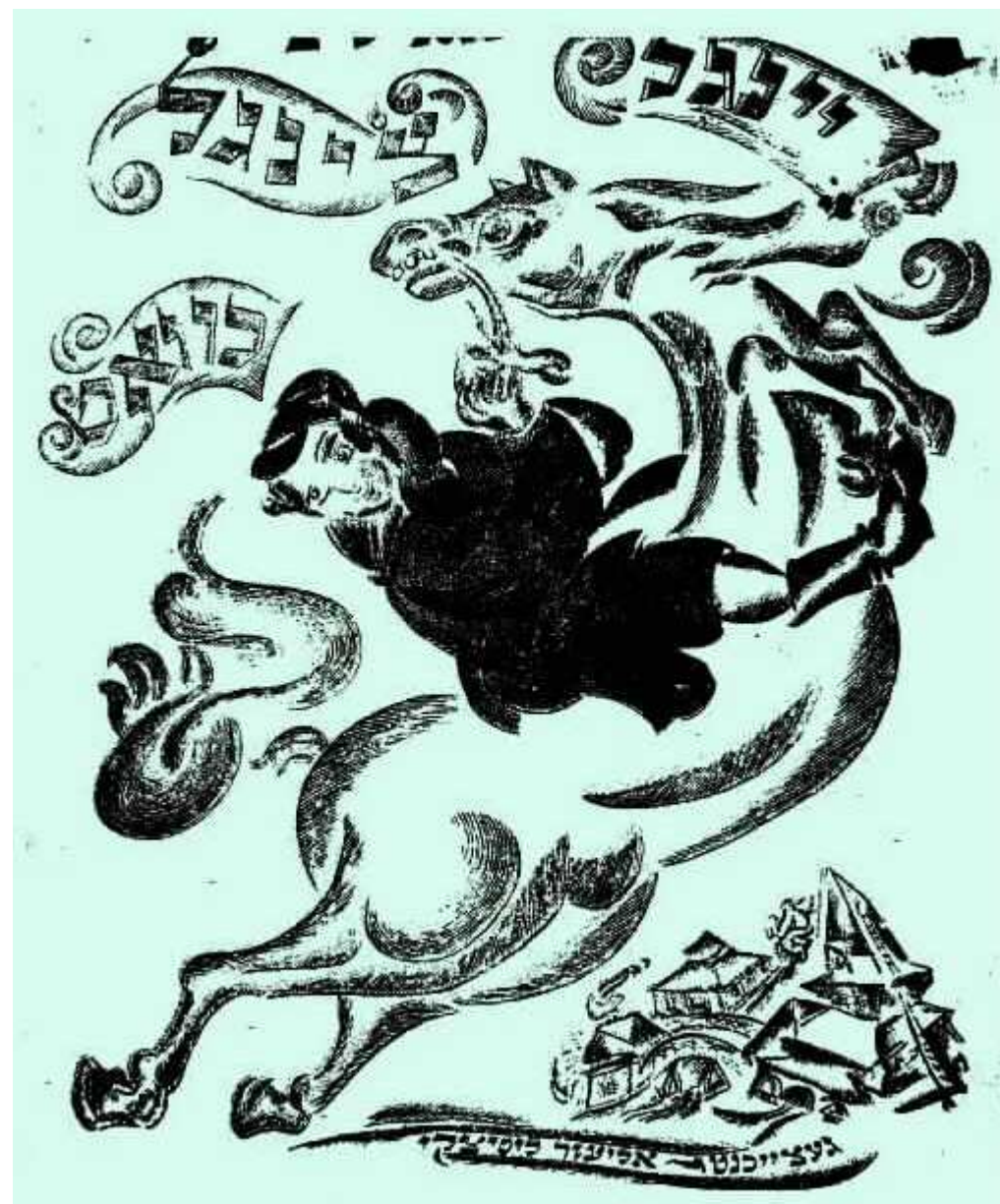

צינגל הגיבור

כתב מני ליב
צייר אלי לישיצקי
מיידיש יונה רוזנפלד

על פי ספר מקור
ווארשה 1918

ילדים יקרים, אספר לכם סיפור
נחמד, שאולי קרה ואולי לא.
שבו בשקט כי הנה הסיפור.
בארץ רחוקה, שם לא ניתן להגיע
בכררת סוסים, לא ברכבת ואף
לא באנייה, היה עמק יפה.
ובעמק עבר נחל, כמו חוט תכלת,
ומצדדיו בתים קטנים, רחובות,
בית כנסת, כנסיה וככר שוק. לא
הרחק מהשוק גם גבעה קטנה.
בעיירה חיו גויים ויהודים, בשקט
ובשלווה, מי בעושר, מי בעוני,
אך לחם לא חסר לאף אחד.

בקיץ חמים ונעים
וכשהקיץ מסתלק בא
החורף. ובחורף הכל
מתכסה בשלג,
הבתים, הרחובות וגם
כיכר השוק. השלג
זוהר בלילה ומאיר את
השוק כמו ביום.
הגויים נוסעים
במזחלות מלאות
חיטה, עצים, קש
וחציר. היהודים קונים,
מוכרים ומתמקחים.
המסחר פורח.

ילדים מחליקים במחלקיים על קרח, קונדסים
צורחים ומתגודדים, והשלג רך וצחור כמו
השמיים מעל. הם גולשים מהגבעה
המושלגת, תוך שריקות וצעקות, מתחפרים
בתוך השלג.
מתארגנות קבוצות ילדים שמגלגלים גושי
שלג ובונים גולם, בעל פה גדול ואף ארוך. הם
משחקים כך עד שמגיע זמן ללכת ללמוד
בחדר.

אבל קרה פעם שהחורף הגיע חשוך ורטוב וקשה היה לצאת מהבית. ירד גשם שוטף כמו בסתיו מאוחר ולא כמו בחורף, והשלג? זה לא נראה בכלל. השוק כוסה כולו בבוץ. לא לנסוע, לא ללכת. אם תנסה ללכת שם תכנס לבוץ עד הברכיים. אם מגיע לשוק גוי עם עגלה עמוסה, היא שוקעת עמוק בבוץ. הגוי יכול להרביץ לסוס עד שזה ייפול, אך לא יוכל למשוך ולא יזיז את העגלה ממקומה. ילדי החדר לומדים כרגיל עד מאוחר בערב, ומפחדים לחזור הביתה בחושך.

אנשים דואגים מאוד, כי הבוץ מתפשט ולא רואים כלל שלג.
הגויים מצלצלים בפעמוני כנסיה, היהודים רצים לבית הכנסת והוא מתמלא עד
אפס מקום.

ובין ילדי החדר כל אחד נדר לו נדר
להיות טוב וממושמע, ושרק שלג יגיע.
הם כבר לא קונים כעכים או ממתקים
אלא חוסכים כדי לקנות ניר ולבנות
ממנו פנס עם נר בפנים, פנס אדום או
כחול.

אך היה ילד אחד שלא פחד משום
דבר. קראו לא צינגל, צינגל הגיבור.
צינגל צחק מכולם: "אני לא מפחד
ואלך לשוק גם בחושך, גם לבד וללא
פנס."

חברים שלו משתוממים, אבל שותקים כי יודעים שצינגל לא משקר, כי הוא הרי
גיבור, שד משחת.

מגיע ערב והרבי מביט בשעון ואומר לילדים: "הגיע זמן ללכת הביתה." מתחילה מהומה. ילדים מחפשים את הפנסים שלהם, מדליקים נרות זה לזה, יוצאים כולם

ביחד, ובפחד גדול עוברים את השוק, כשפנסיהם מאירים את הדרך בחושך. אך פתאום שואל אחד: "חבריה, ואיפה צינגל?" מסתכלים מסביב אך הוא איננו, לא פה ולא שם. ופתאום מרחוק רואים איך צינגל נופל לתוך הבוץ ושוקע בו עד הראש.

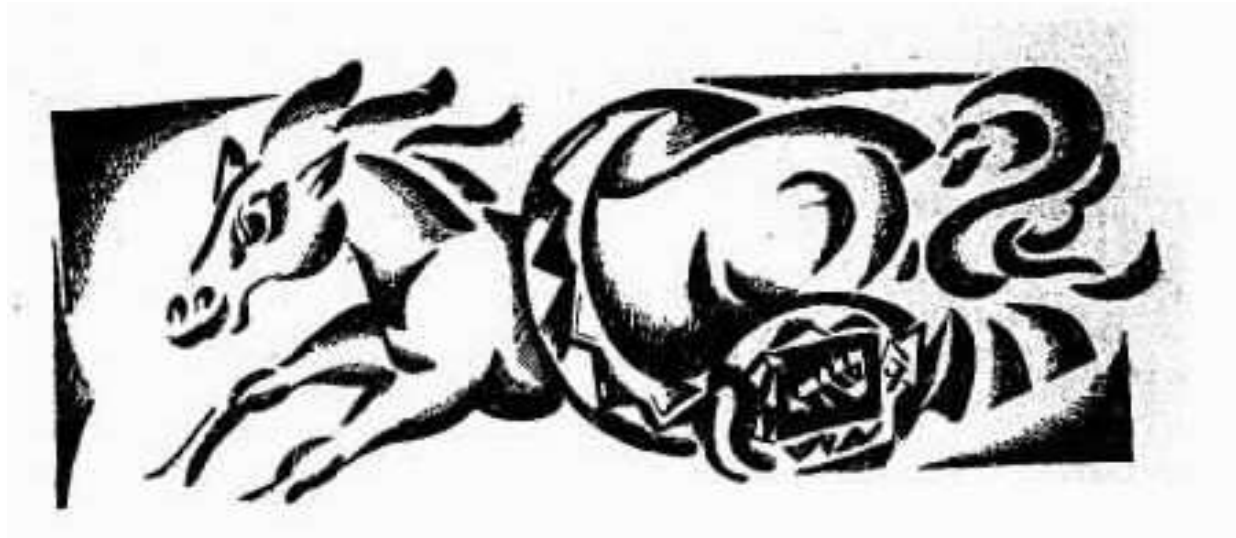
קמה מהומה, רוצים לרוץ ולעזור לו, אך לא מעיזים לגשת כי הבוץ עמוק. צועקים "צינגל, צינגל" והוא מנסה להשתחרר, מסתובב, מקפץ ושוב נופל לבוץ. מה לעשות, הרי אחרי הלימודים חייבים לחזור הביתה.

וכך צינגל נשאר לבדו, שקוע ברפש. אך הוא לא נבהל. הוא מזמר כדי להתעודד

ואומר לעצמו "כך אשאר עד הבוקר."
ופתאום כאילו קורה נס. דרך השוק
רוכב על סוס פריץ, איש עמיד, איש
זר, לא מכאן. הוא רואה את צינגל
בבוץ, ניגש אליו ומוציא אותו חד
ושתיים. האיש מתעניין: "למה זה
אתה מטייל בלילה ועוד בלי פנס?"
וצינגל מחייך: אין לי צורך בפנס, אני
לא מפחד, גם דובים לא יפחידו
אותי.

"איזה ילד אמיץ" משתומם האיש
"ואיך קוראים לך?" "קוראים לי צינגל
הגיבור" עונה הילד. מצא חן בעיניו
של האיש שהילד עומד על שלו גם
בפני איש זר. על כן הוא אומר לו:

"אני כבר זקן, ועברתי ארצות רבות, אבל עוד לא פגשתי ילד כזה מלא מרץ. וכדי שתזכור אותי אתן לך מתנה. הנה הסוס שלי. הוא סוס יקר, שיכול לדהור כמו חץ מקשת. ויש לי גם טבעת קסמים. אם תסובב אותה שבע פעמים על אצבע, יתחיל לרדת שלג. עכשיו תבחר: מה תעדיף – סוס או טבעת קסמים?"

מה יחליט צינגל? סוס או טבעת? טבעת או סוס? אך הוא עונה בלי הסוס: "אני רוצה את הסוס וגם את הטבעת."

הצטחק האיש – איזה ילד אמיץ. הוא שם לו את הטבעת על האצבע אך גם ירד מהסוס ונתן לו את המושכות ביד. עוד דפק לו על כתף.. הביט צינגל לאחור, והאיש איננו. נעלם כאילו לא היה כלל.

צינגל שפשף עיניו בפליאה, אבל מיד עלה על הסוס
וכמו חץ מקשת דהר עליו אל הגבעה. שם סיבב את
הטבעת שבע פעמים על אצבעו והנה מיד השלג התחיל
לרדת.

בא הבוקר, מביטים אנשים סביב. הו, הו, הכל מכוסה
בשלג. לא צריך יותר לדאוג. חורף של ממש הגיע.
שמחה גדולה סביב, עברו כבר הצרות!
אך איפה צינגל הגיבור? אמא שלו מחפשת ובוכה:
"הילד לא חזר מהחדר בלילה". אומרים אנשים שצריך
לשמור עליו טוב יותר.
ובינתיים צינגל על הסוס ועם הטבעת רץ ודוהר רחוק,
מתרחק כמה שיותר מהבית, בעמק ובהר, ביער
ובשדה. הסוס רץ כמו רוח, כמו סערה וצינגל עליו סובב
בעולם הרחב.

וכאשר פעם בא שוב חורף גשום וללא שלג, הרי אז מופיע צינגל על סוס הפלא שלו. הוא רוכב בבטחה, עולה עם הסוס על הגבעה, מסובב את טבעת הפלא שבע פעמים על אצבעו והנה שוב מתחיל לרדת שלג, ומכסה את הבתים, הרחובות והשוק.

מני לייב (1883-1953) ובשמו המלא מני ליב ברהינסקי, משורר יידישאי, נולד ברוסיה והשתתף בתנועות המרי נגד הצאר. אחרי בריחה מרוסיה הגיעה לארה"ב ויסד שם תנועה של סופרי ומשוררי יידיש "הצעירים".

אלי לישיצקי (1890-1941) צייר יהודי-רוסי. למד בגרמניה, לימד באקדמיה של ויטבסק בהנחיתו של מ. שאגל. התמחה בעיקר בעבודות ליטוגרפיה ובאיור ספרים.

יונה רוזנפלד (1922 -) חבר להבות הבשן, יליד ליטא. מחבר ספר אוטוביוגרפי "תחתונים לאמא" - זכרונות קצין ק.ג.ב במלחמת עולם השניה

